

Forum VI

3. Monikulttuuristuvat yhteiskunnat

Näkökulmia tehtävien ja kuvien käsittelyyn

Kuvatehtävä s. 24

Kiinalaisten maahantulon estäviä lakeja puoltava yhdysvaltalainen pilakuva vuodelta 1893. Mitä stereotyyppioita tunnistat kuvasta? Millaisena kulttuurien kohtaaminen näkyy kuvassa?

- Eri kansallisuuksiin on liitetty selkeitä stereotyyppioita.
- Koulusta eli Yhdysvalloista heitetään ulos kiinalainen, joka kuvataan perinteisessä kiinalaisasussa, letti päässä, oopiumipiippu sekä silitystarvikkeet kädessä.
- Yhdysvaltoja kuvaava nainen on pukeutunut mekkoon, jossa on selkeät viitteet Yhdysvaltojen lippuun.
- Luokan muut opiskelijat edustavat eri väestöryhmiä tai siirtolaisia.
- Ryhmästä voi tunnistaa intialaisen turbaanipään, intiaanin sulkapäähineen, turkkilaisen päähineen ja itäeurooppalaisen lippalakin.
- Kulttuurien kohtaaminen näkyy esimerkiksi siten, että muut ovat tyytyväisiä, kun kiinalaisten tulo Yhdysvaltoihin estetään.
- Keskellä olevassa kyltissä lukee: "Heitetään pakanat ulos, he eivät voi äänestää."
- Keskellä oleva mieshenkilö toteaa opettajalle, että on epäinhimillistä heittää kiinalainen ulos, mutta se on tarpeellinen muistutus hänen veljilleen.
- Kulttuurien kohtaaminen näyttää rauhanomaiselta ja kaikki ovat tasa-arvoisesti koulussa, paitsi kiinalaiset. Mutta onko tämäkin stereotyyppiä?

Tehtävä 1

Selvitä käsitteiden erot:

a) integraatio – marginalisaatio

Integraatio tarkoittaa sopeutumista yhteiskuntaan, kun taas marginalisaatio siitä vieraantumista tai irtaantumista.

b) akkulturaatio – assimilaatio

Akkulturaatiossa molemmat kohtaavat kulttuurit muuttuvat, ja assimilaatiossa toinen kulttuuri sulautuu toiseen.

c) kulttuuriristiriita – kulttuurišokki

Kulttuuriristiriita liittyy esimerkiksi kulttuurien erilaisten tapojen kohtaamiseen

vuorovaikutuksessa, kun taas šokki on esimerkiksi yksittäisen kulttuurin edustajan kokemus toisesta kulttuurista.

d) kotouttaminen – segregaatio

Kotouttamista ovat ne toimet, joilla esimerkiksi maahanmuuttaja yritetään saada sopeutumaan uuteen yhteiskuntaan, segregaatiossa joku ryhmä eristetään tietoisesti.

e) monistinen ajattelu – kulttuurirelativistinen ajattelu

Monistisessa ajattelussa korostetaan, että oman kulttuurin piirteet ovat ainoat oikeat, ja kulttuurirelativistinen arvostaa kaikkia kulttuureja.

Tehtävä 2

Miten monikulttuurisuus näkyy sinun elämässäsi?

- opiskelijan oma vastaus

Tehtävä 3

a) Anna esimerkkejä kulttuureista, joissa on tapahtunut voimakas assimilaatio.

- Yhdysvalloissa maahan muuttaneet siirtolaiset, kuten suomalaiset, ovat sopeutuneet maan kulttuuriin.
- Löytöretkien jälkeen Etelä-Amerikan alkuperäiskansoja sopeutettiin eurooppalaiseen uskontoon ja talouteen.
- Ruotsiin 1900-luvulla muuttaneet lukuisat siirtolaiset ja pakolaiset ovat assimiloituneet osaksi ruotsalaista yhteiskuntaa.
- Kun Kiina otti haltuun Tiibetin vuonna 1950, tiibetiläisiä alettiin vähitellen sopeuttamaan kiinalaiseen kulttuuriin.

b) Mitä vaikeuksia assimilaatioon liittyy?

- Omasta kulttuurista luopuminen saa yksilöt vieraantumaan ympäröivästä yhteisöstä.
- Kulttuuriristiriitoja syntyy helposti.
- Maahanmuuttajalle voi tulla toiseuden tunne, mikäli uusi kulttuuri eroaa suuresti omasta kulttuurista.
- Nuorten ihmisten on usein helpompi omaksua uusi kulttuuri ja kieli kuin vanhojen. Tämä saattaa aiheuttaa ristiriitoja perheen sisällä.

Tehtävä 4

Selvitä, miten kotouttamista hoidetaan Kanadassa.

- opiskelijan oma vastaus